

конкретне порушення свого обов'язку чи за неетичну поведінку. Звернення може бути таким ініціюванням, коли там ставиться питання про покарання адвоката. Але звернення може і не містити такої вимоги. Коли звернення лише привертає увагу до порушення чи недостойної поведінки адвоката, це - не привід розглядати як "ініціювання" про дисциплінарну відповідальність.

Норма Закону не повинна давати привід для розбіжностей в тлумаченні, тим паче, зокрема вже в наступній ст. 37 йдеться про "проведення перевірки відомостей про дисциплінарний проступок адвоката", а не про проведення перевірки дій адвоката.

На мою думку, найоптимальнішим шляхом вирішення даного питання буде обрання законодавцем нового підходу до створення нових та переробки вже існуючих норм законодавства, тобто необхідно створити таку систему норм, за якою можна буде чітко сказати, яке коло осіб може звертатись до кваліфікаційно-дисциплінарної комісії із заявою (скаргою) стосовно наявності в діях адвоката порушень. Позитивним в даному аспекті є досвід російського законодавця, який на відміну від українського використовує інший підхід у регулюванні питання щодо приводів для порушення дисциплінарного провадження відносно адвоката. Так, якщо нормою українського законодавства передбачено вже згадуваний відкритий перелік приводів для порушення дисциплінарного провадження, то російський законодавець закріплює закритий такий список приводів. Такого висновку можна дійти, проаналізувавши норми ст.20 Кодексу професійної етики адвоката, де чітко передбачені приводи для початку дисциплінарного провадження, якими можуть бути: 1) скарга, подана в адвокатську палату іншим адвокатом, довірителем адвоката або його законним представником, а також – при відмові адвоката прийняти доручення без достатніх підстав – скарга особи, яка звернулася за наданням юридичної допомоги в порядку ст. 26 Федерального закону «Про адвокатську діяльність і адвокатуру в Російській Федерації» (про безоплатне надання правової допомоги); 2) подання, внесені в адвокатську палату віце-президентом адвокатської палати або особою, що його заміщає; 3) подання, внесені в адвокатську палату органом державної влади, уповноваженим у галузі адвокатури; 4) звернення суду (судді), який розглядає справу, представником (захисником) по якому виступає адвокат, на адресу адвокатської палати (Кодекс профессиональной этики адвоката, принят Первым Всероссийским съездом адвокатов 31 января 2003 года [Электронный ресурс]. – Режим доступа: < <http://www.fparf.ru/norms/codex.htm>).

Таким чином, положення ст. 36 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» (ініціювання питання про дисциплінарну відповідальність адвоката) слугує приводом для різнотлумачень та в сукупності з вищенаведеними твердженнями дозволяє звертатись стосовно порушень у діяльності адвоката в компетентні органи «кожному клієнту», як наслідок, український законодавець не забезпечує належним чином реалізацію принципу незалежності адвокатури. А наявні в даній статті гарантії для діяльності адвоката не забезпечують належну ефективність інституту дисциплінарної відповідальності. Загалом, стає очевидним внесення законодавцем змін до норм, що регулюють питання про приводи для порушення дисциплінарного провадження відносно адвоката.

Сомяш О.Ю.

*студент 2-го курсу соціально-правового факультету
Національного університету «Одеська юридична академія»*

ВІДНОСИНИ МІЖ АДВОКАТАМИ ЗА ПРАВИЛАМИ ПРОФЕСІЙНОЇ ЕТИКИ

Актуальністю даної роботи є висвітлення поняття професійної етики адвоката, як такої, а також роз'яснення відносин між адвокатами при несенні адвокатами свого обов'язку, перед громадянами нашої Батьківщини.

Сьогодні більшість українських адвокатів помилково сприймають правила адвокатської етики як певний норматив, порушення якого призведе до притягнення адвоката до дисциплінарної відповідальності та пов'язаних з цим незручностей. Утім, таке трактування правил поведінки та етики адвокатів завідомо неправильне: адвокат має використовувати правила адвокатської етики не тільки щоб уникнути притягнення до дисциплінарної

відповідальності, а й для того, щоб якісно побудувати свої подальші відношення з клієнтом, та іншими суб'єктами професійної діяльності.

Надзвичайна важливість функціонального навантаження адвокатури вимагає від адвокатів слідування високим етичним стандартам поведінки; водночас специфіка обов'язків, що лежать на адвокатурі, обумовлюють необхідність збалансування служіння адвоката інтересам окремого клієнта з інтересами суспільства в цілому, дотриманням принципів законності і верховенства права (Блог адвоката Олександра Пономаренка: [Електронний ресурс] Режим доступу: http://advokatponomarenko.blogspot.com/2015/07/blog-post_7.html).

Відносини між адвокатами повинні будуватися на засадах колегіальності, взаємної поваги представників адвокатської професії, дотримання професійних прав адвокатів, слідування принципам адвокатської діяльності, передбаченим Законом України "Про адвокатуру та адвокатську діяльність" та Правилами адвокатської етики.

Корпоративна єдність адвокатів вимагає від них взаємної довіри та співпраці на користь їх клієнтів, зокрема уникнення штучного породження чи поглиблення конфліктів між клієнтами. Однак при цьому принцип домінантності інтересів клієнта має перевагу перед міркуваннями корпоративної єдності;

Адвокат України має також визнавати професійний статус адвокатів іноземних держав, які здійснюють адвокатську діяльність в Україні згідно з Законом України "Про адвокатуру та адвокатську діяльність" та ставитись до них з повагою, як до колег;

В разі спілкування між адвокатами за допомогою матеріальних носіїв інформації адвокат, який передає відомості, конфіденційність яких він бажає зберегти, має чітко повідомити про це адвоката-реципієнта інформації, а останній має зберігати конфіденційність такої інформації або негайно повідомити про неможливість забезпечення такої (Закон України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність»: [Електронний ресурс] Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/5076-17>).

Адвокат не повинен допускати стосовно іншого адвоката:

1. висловлювань, що принижують його честь та гідність, завдають шкоди його діловій репутації, нетактовних та принизливих висловів;
2. поширення свідомо неправдивих відомостей про нього;
3. спроб схилити клієнта іншого адвоката до розірвання з ним договору про надання правової допомоги;
4. спілкування з клієнтом іншого адвоката без згоди останнього з приводу доручення, яке їм виконується;

Допустимими формами реагування адвоката на незаконну або неетичну поведінку іншого адвоката, якою заподіяна або може бути заподіяна шкода інтересам адвоката, його клієнта, адвокатського об'єднання, бюро, органів адвокатського самоврядування або адвокатури як такої, слід вважати звернення (заяви, скарги) до органів адвокатського самоврядування, наділених дисциплінарними повноваженнями стосовно адвокатів, а також використання інших форм захисту прав та законних інтересів особи, передбачених законодавством України;

При виникненні конфлікту між адвокатами кожен з них за можливості має вжити заходи мирного врегулювання такого конфлікту. В разі ініціації адвокатом дисциплінарного провадження стосовно іншого адвоката, він має попередньо повідомити про це раду адвокатів регіону, а стосовно адвоката іноземної держави - асоціацію адвокатів чи правове товариство відповідної держави для пошуку шляхів мирного залагодження конфлікту, за умов, що це можливо з дотриманням інших положень Правил адвокатської етики.

Окремі аспекти дотримання принципу взаємної поваги між адвокатами:

-Адвокат повинен уникати розголосу в засобах масової інформації (або поширення іншим способом) відомостей, що ганьблять іншого адвоката, адвокатське бюро чи адвокатське об'єднання, якщо цього не вимагають його власні законні інтереси, інтереси його клієнта або адвокатури України;

- Адвокат не повинен обговорювати з клієнтами обставини, що стосуються особистого життя іншого адвоката, його матеріального стану, походження, національної належності та інші обставини, що стосуються адвоката, які не стосуються суті доручення;

- Адвокат не має права вимагати винагороду від іншого адвоката за направлення йому клієнта (Правила адвокатської етики: [Електронний ресурс] Режим доступу: <http://vkdk.org/pravil-advokatskoji-etiki/>).

Отже, додержання норм професійної етики є важливою і дуже специфічною засадою діяльності адвокатів. Наявна на сьогодні законодавча база, на жаль, не регулює діяльність адвокатів так, щоб уникнути можливих суперечностей між етичними і юридичними нормами, та потребує вдосконалення. Потрібен і реальний механізм контролю за дотриманням адвокатами норм професійної етики та відповідальності за їх порушення, що забезпечило б гідний рівень правової допомоги, яку надають адвокати.

Тайров З.Д.

*студент 5-го курсу Інституту кримінальної юстиції
Національного університету «Одеська юридична академія»*

ДИСЦИПЛІНАРНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ АДВОКАТІВ ЗА ЗАКОНОДАВСТВОМ УКРАЇНИ

Відповідно до Конституції України, Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» і «Правил адвокатської етики», адвокатська діяльність передбачає незалежність адвоката у виконанні своїх професійних прав і обов'язків, вона забезпечує свободу адвоката від будь-якого зовнішнього впливу, тиску чи втручання в його діяльність з надання правової допомоги, здійсненню захисту або представництва клієнта, зокрема з боку державних органів, політичних партій, інших адвокатів тощо. Дана свобода обмежується санкціями, які можуть накласти на адвоката органи адвокатською самоврядування за вчинення ним дисциплінарного проступку.

На жаль, в новому Законі «Про адвокатуру та адвокатську діяльність», як і в попередньому, відсутнє визначення дисциплінарної відповідальності адвоката. Аналізуючи положення профільного Закону, Кодексу поведінки європейських адвокатів та Правил адвокатської етики автор вважає, що дисциплінарну відповідальність адвоката може бути визначено як спеціальний вид юридичної відповідальності яка застосовується до адвоката за скоєння дисциплінарного проступку, який проявляється в невиконанні або в неналежнім виконанні адвокатом своїх професійних обов'язків та встановлює застосування передбачених законодавством заходів дисциплінарного впливу в установленому процесуальному порядку.

Відповідно до ст. 34 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» підставою для притягнення адвоката до дисциплінарної відповідальності є вчинення ним дисциплінарного проступку, а саме :

- 1) порушення вимог несумісності;
- 2) порушення присяги адвоката України;
- 3) порушення правил адвокатської етики;
- 4) розголошення адвокатської таємниці або вчинення дій, що призвели до її розголошення;
- 5) невиконання або неналежне виконання своїх професійних обов'язків;
- 6) невиконання рішень органів адвокатського самоврядування;
- 7) порушення інших обов'язків адвоката, передбачених законом.

Отже, законодавець встановлює широкий перелік підстав притягнення адвоката до дисциплінарної відповідальності, що безумовно є правильним. Згідно ж ст. 35 Закону «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» за вчинення дисциплінарного проступку до адвоката може бути застосовано одне з таких дисциплінарних стягнень:

- 1) попередження;
- 2) зупинення права на заняття адвокатською діяльністю на строк від одного місяця до одного року;
- 3) для адвокатів України - позбавлення права на заняття адвокатською діяльністю з наступним виключенням з Єдиного реєстру адвокатів України, а для адвокатів іноземних держав - виключення з Єдиного реєстру адвокатів України.